

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Jiráskova 457

Jiráskova 457, 273 09 Kladno-Švermov

Identifikátor školy: 600 044 254

Termín konání inspekce: 1., 2., 3. a 4. březen 2004

Čj.:	b2-1025/04-5067
Signatura:	kb3zx124

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis, občanská výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a informatika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ke dni inspekce,
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ke dni inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis, občanská výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a informatika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v předmětech český jazyk, matematika, dějepis, prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis, občanská výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a informatika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ průběhu výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ke dni inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ke dni inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Jiráskova 457 má od roku 1995 přiznanou právní subjektivitu, pracuje jako příspěvková organizace. Sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní klub, jídelnu mateřské školy a jídelnu základní školy. Jejím zřizovatelem je město Kladno (adresa: nám. Starosty Pavla 44, 272 00 Kladno). Na odloučeném pracovišti (adresa: Svojsíkova 371, 273 09 Kladno-Švermov) sídlí mateřská škola a jídelna mateřské školy. Základní škola je úplná škola s prvním až devátým ročníkem (kapacita 270 žáků). Ve školním roce 2003/2004 má devět tříd a 184 žáky. Kromě místních žáků ji navštěvují žáci z Vinařic. Školní družina (je zřízeno jedno oddělení s 25 zapsanými žáky) a školní klub (pracuje formou zájmových kroužků) mají kapacitu 125 žáků. Mateřská škola (kapacita 80 dětí) je trojtřídní. K docházce jsou přihlášeny 72 dětí ve věku tři až šest (sedm) let. Skupiny dětí ve třídách jsou věkově převážně homogenní. Šest dětí má odloženou povinnou školní docházku, dvě děti dochází do mateřské školy pouze pět dní v měsíci. Do mateřské školy chodí děti z Kladna (čtvrť Švermov, Rozdělov a Kročehlavy) a z Pcher. Stravovací služby poskytuje jídelna základní školy (kapacita 192 jídel) a jídelna mateřské školy (kapacita 85 jídel).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V ZÁKLADNÍ ŠKOLE VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM, VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ, VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Ředitel školy má příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku matematiky a zeměpisu. Ve školním roce 2003/2004 vyučuje matematiku a německý jazyk v VIII. třídě. Výuka českého jazyka v prvním až devátém ročníku je zabezpečena šesti učiteli, z nichž jedna nemá příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Z celkového počtu devíti tříd je pouze v pěti zajištěna výuka matematiky vyučujícími s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vynikající je personální obsazení předmětů dějepis, občanská výchova a přírodopis, neboť se na jejich výuce podílejí celkem tři učitelky s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Prvouku, přírodovědu a vlastivědu na prvním stupni zajišťují čtyři učitelky, z nichž jedna nemá příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Předměty hudební výchova a výtvarná výchova v prvním až devátém ročníku vyučuje osm učitelek, z nichž čtyři nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuku tělesné výchovy vede pět pedagogů; tři z nich jsou nekvalifikovaní a vyučují tomuto předmětu v pěti třídách. Veškeré hodiny volitelného předmětu informatika jsou zajištěny dvěma učitelkami bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti.

Personální podmínky ve školní družině mají kvalitní úroveň. Ranní provoz střídavě zabezpečují vyučující prvního až pátého ročníku, odpolední výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje vychovatelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole vede pět odborně a pedagogicky způsobilých učitelek s dlouholetou praxí. Celkový objem jejich pracovních úvazků činí 5,00.

Skladba úvazků vyučujících v základní škole je vedena snahou zajistit co nejlepší personální obsazení výuky po stránce odborné i pedagogické. Toto se vzhledem ke stávajícímu složení pedagogického sboru daří jen částečně. Bezproblémová situace v této oblasti je ve školní družině a mateřské škole. Stanovené úvazky kvalifikovaných pedagogických pracovníků v těchto zařízeních odpovídají současnému provozu a počtu zapsaných dětí. Pracovní kolektiv mateřské školy je stabilizovaný a velmi dobře spolupracující.

Funkci výchovné poradkyně vykonává zástupkyně ředitele školy, která splňuje požadovanou délku praxe. V tomto roce si podala přihlášku ke kvalifikačnímu studiu pro výchovné poradenství. Zúčastňuje se pravidelně seminářů zaměřených na tuto problematiku. Vyučuje přírodopis a praktické činnosti, což je v souladu s její příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Statutárním orgánem Základní školy a Mateřské školy Kladno, Jiráskova 457 je ředitel. *Organizační řád* ze dne 31. srpna 2001 stanoví jasně a zřetelně organizační strukturu celého právního subjektu. Z hlediska chodu organizace je rozložení pracovních rolí jasně vymezené a zcela funkční. Ředitel ustanovil pět středisek (tj. 1. základní škola, 2. mateřská škola, 3. školní družina a školní klub, 4. školní jídelna základní školy, 5. školní jídelna mateřské školy) a dvě sekce pedagogických a nepedagogických pracovníků, jmenoval jejich vedoucí. Ředitel má mj. na starosti středisko školní družiny a školního klubu i administrativní záležitosti školy, přímo je mu podřízena účetní. Za středisko základní školy zodpovídá zástupkyně ředitele. Vedením střediska mateřské školy pověřil učitelku s vysokoškolským vzděláním, písemný doklad o jejích jednotlivých kompetencích doložen nebyl.

Organizační struktura mateřské školy je vymezena jasně a konkrétně vnitřními směrnici, tj. *Vnitřní řád MŠ, Provozní řád – zásady, Režim dne, Rozpis pracovní doby učitelek a provozních zaměstnanců, Pracovní povinnosti zaměstnanců*. Dokumenty vychází z obecně závazných předpisů pro oblast předškolního vzdělávání a poskytují ucelené, konkrétní a správné informace. Projednání směrnic se zaměstnanci je doloženo v záznamech z porad, část z nich je zveřejněna pro rodiče ve vstupních prostorách školy. Pracovní doba učitelek mateřské školy je vhodně rozvržena, částečné souběžné působení dvou učitelek pokrývá především náročnější činnosti, např. pobyt dětí venku a výtvarný či pracovní kroužek.

Základní škola má vytvořen funkční informační systém. Vnitřní přenos informací se opírá o osobní jednání ředitele a jeho zástupkyně s pracovníky základní školy a školní družiny. Zprávy dlouhodobějšího charakteru či aktuální sdělení jsou zveřejňovány na nástěnkách nebo jsou v písemné podobě ukládány do osobních přihrádek jednotlivých učitelů a vychovatelky. Operativně je využíván rozhlas, telefon nebo oběžník. Zásadní informace jsou předávány na jednáních pedagogické rady nebo provozních porad.

Informační systém mateřské školy je založen na každodenním kontaktu vedoucí učitelky se zaměstnanci, zahrnuje také vzájemné konzultace a systém plánovaných porad. Přenos informací při jednání porad je průběžný, v praxi jsou poznatky funkčně využívány. Potřeby mateřské školy jsou projednávány se zaměstnanci nejen ve vlastním kolektivu, ale i s ředitelem subjektu.

Poradními orgány ředitele jsou pedagogická rada, metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise (tj. jazyků, výchov, humanitních předmětů a přírodních věd). Žáci mají možnost aktivně spolurozhodovat o školním dění prostřednictvím svých třídních mluvčích. Vedení školy nebo protidrogová koordinátorka na schůzce s těmito zástupci žáků II. až IX. tříd se zabývají různými náměty ze školního života. Při jednáních pedagogické rady se řeší otázky vzdělávání a výchovy, organizační záležitosti, vzdělávání pedagogických pracovníků, jsou také projednávána obecná zjištění z hospitační či kontrolní činnosti.

Schůzky metodických orgánů se konají nepravidelně podle potřeby, zápisy jsou vedeny pouze dvakrát ročně. Činnost těchto orgánů se zaměřuje především na projednávání organizačních otázek, zajišťování předmětových soutěží, řešení výchovných a vzdělávacích problémů, zpracování časových tematických plánů, plnění učebních osnov, sjednocení klasifikace, přípravu žáků devátého ročníku na přijímací řízení, plánování nákupu pomůcek a učebnic apod. Malý prostor je věnován oblasti evaluace školy, kvalitě plánování učiva a metodické osvětě. Zařazení učitelů tělesné výchovy do předmětové komise výchov je formální, během dvou schůzek v letošním roce nebyla problematika tohoto předmětu na programu jednání.

Doložené záznamy z porad mateřské školy postihují obsahovou náplň jednání, většinou dokladují i stanovené adresné úkoly. Analyzující závěry k pedagogické práci a jejím konkrétním výsledkům však u některých záznamů chybí.

Začínajícímu nekvalifikovanému učiteli je přidělena uvádějící učitelka, jejíž pomoc je zaměřena na administrativní oblast. Metodické vedení zajišťuje ředitel školy v rámci hospitační činnosti; ze strany učitele je málo využívána nabídka konzultací pedagogických postupů. Péče o začínající a nekvalifikované učitele je málo formativní. Ti se podle možností zúčastňují krátkodobých vzdělávacích akcí, jimiž si rozšiřují své pedagogické poznatky a dovednosti.

Ředitel i jeho zástupkyně uplatňují při vedení vyučujících základní školy a vychovatelky školní družiny demokratický styl řízení, vytvářejí nestresující pracovní atmosféru. Rezervy jsou však ve vedení pedagogických pracovníků k zařazování aktivizujících metod a forem práce do vyučovacího procesu. Podle inspekčních zjištění ve zhlédnutých hodinách dosud přetrvává hlavně transmisivní způsob výuky.

Vedení provozních zaměstnanců základní školy ředitel delegoval na svou zástupkyni, která prakticky denně provádí jejich kontrolu. Tento systém je plně funkční a provoz školy je bez problémů zajištěn. V průběhu inspekční činnosti byly školní prostory pečlivě uklizeny.

Kontrolní činnost v základní škole je podložena situační analýzou a stanovenými hospitačními záměry pro školní rok 2003/2004. Je prováděna oběma členy vedení plánovitě. Denně je kontrolováno dodržování dozorů, v určených termínech žákovské knížky, písemnosti žáků, třídní dokumentace aj. Hospitační činnost má přiměřenou četnost, řediteli i zástupkyni poskytuje validní informace o úrovni práce jednotlivých pedagogických pracovníků. Konkrétní zjištění jsou probírána s jednotlivými zaměstnanci při hospitačních rozhovorech, obecná zjištění jsou předmětem jednání pedagogické rady, přijímána jsou též opatření v rámci ředitelských pravomocí. Přesto bylo při inspekční činnosti zjištěno, že kontrola je v těchto reálných personálních podmínkách účinná jen zčásti.

Kontrola funkčnosti vnitroorganizačního režimu školy i plnění vymezených pedagogických cílů mateřské školy je stanovena v plánu kontrolní a hospitační činnosti, který je postupně realizován. Zjištěné poznatky jsou aktuálně vyhodnocovány a následná opatření přijímána v rámci vymezených kompetencí.

Potřeby základní školy v oblasti personálních podmínek si ředitel uvědomuje, každoročně podniká kroky k jejich zlepšení (např. inzerce v tisku a v prostorách pedagogických fakult). Přes veškerou snahu se mu nedaří nepříznivý personální stav řešit; danou situaci negativně ovlivňuje i to, že škola je umístěna v okrajové části města a musí se sem dojíždět.

Všichni pedagogové mají možnost studovat odborné časopisy, různé metodické publikace či získávat nové podněty prostřednictvím internetu. Z nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků si vybírají jednotliví vyučující akce dle svého zájmu a odbornosti. Ve školním roce 2002/2003 absolvovalo šest učitelů včetně ředitele a jeho zástupkyně školení počítačové gramotnosti. Pouze někteří z nich však využívají výpočetní techniku či aktivizující prvky při výchovně-vzdělávací práci.

Učitelka pověřená vedením mateřské školy je garantem kvality pedagogické práce. Podporuje iniciativu a aktivitu učitelek i v oblasti dalšího vzdělávání a na pracovišti k tomu vytváří potřebné podmínky: kvalitní sortiment odborné literatury a pedagogického tisku, možnost účasti na vzdělávacích seminářích. Aktuální potřeby mateřské školy ve vztahu k vzdělávání dětí, např. při seznamování s RVP PV (s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání) a novými trendy v pedagogické práci jsou prioritně respektovány, účast všech učitelek na vzdělávacích akcích dokladuje snahu o zkvalitňování vlastní práce.

Pro hodnocení zaměstnanců základní školy a školní družiny jsou stanovena a využívána veřejně známá kritéria osobního hodnocení. Mezi priority patří kvalita práce jednotlivých pedagogů, sebevzdělávání i zavádění moderních metod a didaktické techniky do výuky. Ředitel školy přihlíží též k činnostem nad rámec běžných povinností. Vliv hodnocení na profesní růst pedagogů je prozatím málo výrazný. Systém pravidelného sebehodnocení pracovníků základní školy není zaveden.

Funkčně stanovená kritéria hodnocení pedagogických pracovníků i provozních zaměstnanců mateřské školy jsou projednána. Vedoucí pracovnice jich pružně a diferencovaně využívá, předkládá návrhy nadtarifních složek platu zaměstnanců ke schválení řediteli subjektu.

Evaluační proces mateřské školy se převážně zaměřuje na pozorované výsledky dětí, které jsou zaznamenávány do osobních listů jednotlivců. Učitelky hodnotí kompetence dětí ve všech rozvojových oblastech pětistupňovou škálou a poznatky využívají k systematické individuální péči především v logopedické prevenci, aktivizaci řečového projevu a rozvoji

jemné motoriky dětí. Dosud schází výraznější autoevaluace, analyzující závěry např. chybí i v celoročním hodnocení uplynulého školního roku.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke sledovaným předmětům jsou hodnoceny jako dobré.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelek, organizace činnosti a provozu školy, systému vedení a hodnocení zaměstnanců jsou personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM, VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ, VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU
--

Základní školu tvoří devět samostatných pavilonů. V každém se většinou nacházejí dvě učebny, ve kterých jsou umístěny vždy dvě kmenové třídy (v jednom případě i s odbornou pracovním anglického jazyka), dále je zde kuchyně s jídelnou, dílny a specializovaná učebna anglického jazyka. V jednom pavilonu má své prostory školní družina, v dalším pak první třída s tělocvičnou. V hlavním pavilonu je zřízena ředitelna školy a dvě pracovní informatiky s knihovnou. V uzavřeném oploceném areálu se nachází také školní hřiště.

Základní škola má celkem dvanáct učeben, z nichž tři jsou odborné. Většina tříd pro žáky druhého stupně slouží zároveň i jako specializované učebny (např. dějepisu a zeměpisu, přírodopisu, hudební výchovy aj.). Třídy jsou vybaveny moderním žákovským nábytkem, který odpovídá antropometrickým předpokladům žáků. Prostředí většiny učeben je z hlediska estetického velmi podnětné.

Výuka na prvním stupni probíhala v pěkně upravených kmenových třídách. Některé učebny byly vybaveny koberci. K dispozici zde byl různý obrazový materiál potřebný pro výuku českého jazyka, vlastivědy a přírodovědných předmětů. Podnětná výzdoba pro vyučování matematiky často chyběla. Na druhém stupni se vyučovalo v kmenových učebnách, jejichž výzdoba především aktualizovala látku přírodopisu, dějepisu, hudební výchovy popř. literární výchovy.

Pro výuku tělesné výchovy má škola omezené podmínky. K dispozici je malá tělocvična přibližně s rozměry běžné třídy a školní asfaltové hřiště. Pro realizaci atletických disciplín je v tomto areálu ještě využíváno doskočiště pro skok daleký. Na školním hřišti jsou konstrukce na košíkovou a branky. Vybavení tělocvičny gymnastickým náradím je na klasické úrovni (kruhy, hrazda, konstrukce pro šplh, ribstole, švédská bedna, lavičky, koza pro přeskok, žíněny). Pro realizaci základních míčových her je tělocvična nevhodná, instalován je pouze jeden koš na basketbal. Vzhledem k prostorovým podmínkám lze s velkými omezeními realizovat jen vybíjenou či florbal. Vzhledem k bezpečnosti žáků jsou nedostatkem chybějící kryty na topení a jejich uzávěrech.

Informatika se vyučuje ve dvou počítačových učebnách, z nichž jedna byla v rámci projektu Internet do škol vybavena jedenácti žákovskými počítači a tiskárnou. Druhá učebna, sloužící zároveň jako knihovna, byla zařízena z prostředků školy – je zde devět počítačů, dvě tiskárny a kopírovací přístroj.

Fond školní knihovny je průběžně doplňován a využíván žáky i vyučujícími (k individuálnímu vzdělávání, pro názornost při výuce apod.).

Žáci jsou vybaveni učebnicemi, pracovními sešity, popř. písankami. Učebnice pro výuku občanské výchovy mají ve škole. Pomůcky na výtvarnou výchovu si pořizují na vlastní náklady.

V kabinetech pro první stupeň i přírodopis je dostatek pomůcek. Vyučující mají k dispozici velký výběr nástěnných tabulí, obrazového materiálu, trojrozměrných pomůcek, přírodnin, map atd. Učitelky také používají ve vyučovacím procesu různé knihy, encyklopedie a vlastní zhotovené materiály. Materiální zajištění pro výuku českého jazyka má standardní úroveň. Pomůckové vybavení tvoří především různé textové materiály, starší i nové nástěnné tabule s mluvnickým učivem. Pro výuku občanské výchovy slouží různé pomůcky z kabinetů dějepisu, zeměpisu, přírodopisu aj. Vybavení kabinetních sbírek matematiky má značné rezervy, k dispozici je pouze několik starších didaktických pomůcek, v posledních letech byla pořízena pouze nová tabulová kružítka a pravítka. Zázemí výuky dějepisu má celkově velmi dobrou úroveň; k dispozici je hlavně dostatek textových a obrazových materiálů, je možné využívat videoazety i výukové programy. Některé dějepisné mapy vyžadují obměnu. Učitelé mají pro výuku hudební výchovy kromě klavírů také didaktickou techniku, ucelené řady poslechových skladeb pro jednotlivé ročníky, portréty hudebních skladatelů a tři kufrů Orffových nástrojů. Vyučující devátého ročníku používá jako doprovodný nástroj vlastní kytaru. Školní keyboard je využíván sporadicky. Sportovní náčiní je pravidelně obnovováno a má průměrnou úroveň, pro efektivní vedení výuky tělesné výchovy má škola dostatek míčů na basketbal.

Zabezpečení základní školy didaktickou a audiovizuální technikou je na velmi dobré úrovni. K dispozici jsou, vyjma již zmiňovaných počítačů, v dostatečném množství radiomagnetofony, rádia, CD – přehrávače, televize, video, kamera a zpětné projektory. V každém pavilonu je mobilní televize propojená s videopřehrávačem. Učitelům velmi dobře slouží i dvě kopírovací zařízení.

Dostatečné je vybavení pomůckami pro žáky se specifickými poruchami učení. Učitelé mají k dispozici velké množství textového materiálu i dalších pomůcek (např. bzučáky, čtecí okénka, rehabilitační žíněnky atd.). Kostky pro měkké a tvrdé slabiky vyráběli někteří učitelé s dětmi.

Školní družina má svou hernu, která všestranně vyhovuje potřebám dětí. Je esteticky podnětná, dostatečně prostorná a vybavena vhodným nábytkem. K dispozici má vlastní šatnu, umývárnu a toaletu. Didaktické vybavení školní družiny je na velmi dobré úrovni, v herně jsou dva koberce, televize, video, radiomagnetofon, společenské a stolní hry, stavebnice, výtvarný materiál i hračky. Pro sportovní činnosti a pobyt venku je využívána školní zahrada, školní hřiště i přilehlé okolí.

Mateřská škola je účelovým zařízením, do provozu byla uvedena v roce 1982. Umístěna je v pavilonovém komplexu, který tvoří budovy jednotlivých tříd propojené s hospodářským objektem, ve kterém je školní jídelna, místnost zastupující (vedoucí) učitelky, sborovna, prádelna, dílna a byt údržbáře. Prostory jednotlivých tříd svou velikostí umožňují docházku zapsaných dětí. Mají dostatek světla a zajištěnou odpovídající teplotu. Jsou opticky a účelným uspořádáním hrového a úložného nábytku předěleny na část pracovní (třída) a hrovou (herna). Jejich vybavení dětským nábytkem je částečně původní (1. a 3. třída), pro 2. třídu byl zakoupen nový nábytek, odpovídající fyziologickým požadavkům předškolních dětí. Hračky, pomůcky a další materiály jsou uloženy zčásti v uzavřených skřínkách a zčásti jsou vystaveny na otevřených policích nebo tematicky uspořádány v hracích koutcích. Možnost volného výběru a motivace pohledem jsou pro děti velmi dobře zajištěny. Sortiment a množství hraček a pomůcek je rozmanité a vyhovuje potřebám předškolních dětí. Jeho aktuální obměna a doplňování podle aktuální nabídky trhu jsou průběžně a v souladu s finančními možnostmi

zajištěny. Samostatné ložnice jsou využívány nejen k odpolednímu odpočinku dětí, ale i k tělovýchovným aktivitám, jejich vybavení je účelově zabezpečeno (tělovýchovné nářadí, audiovizuální technika, klavír).

Dětské knihovny ve třídách obsahují rozmanitou literaturu, nové tituly jsou, včetně encyklopedií, dokupovány. Pedagogická knihovna obsahuje aktuální odbornou a metodickou literaturu, kterou učitelky podle potřeby funkčně využívají. Základní audiovizuální technika je k dispozici v každé třídě („věž“), škola vlastní televizi s videem, pro práci vedoucí učitelky je zajištěn počítač s tiskárnou. Pro hudební aktivity jsou k dispozici dvě pianina. Pořádek, čistota, estetická výzdoba tříd a vkusně umístěné práce dětí v prostoru vytvářejí podnětné prostředí a příjemnou atmosféru. Školní zahrada má přírodní prostředí, její základní vybavení (např. pískoviště, houpačky, skluzavky) slouží k tělovýchovným, hrovým a relaxačním aktivitám.

Využívání materiálních zdrojů základní školy a školní družiny sleduje ředitel a zástupkyně při hospitacích. V souladu s inspekčními zjištěními konstatuje ředitel malé využívání didaktické techniky. Doporučení ke zvýšení názornosti výuky jsou součástí jednání pedagogické rady, podnětů k zefektivnění vyučování se dostává pracovníkům také při individuálních rozbořech hodin.

V posledním období se podařilo zkvalitnit materiální podmínky mateřské školy např. výměnou linolea ve třídách a šatnách, výměnou akumulacních kamen ve 2. třídě, opravením terasy. Plán obnovy je v požadavcích pro školní rok 2003/2004 zpracován a projednán, schváleny jsou priority.

Zájemci z řad veřejnosti využívají pouze jídelnu základní školy, ve které se stravují nebo si z ní odnášejí jídlo v přenosných nádobách.

Učitelé a vychovatelka na poradách a na schůzkách metodických orgánů přicházejí s podněty k nákupu pomůcek, učebnic a dalšího vybavení. Návrhy jsou sumarizovány a zpracovány do plánů. Cílená obnova materiálně-technických zdrojů je součástí dokumentu *Koncepční záměry na období 2002 – 2006*. Dílčí vize z oblasti materiálního zabezpečení školy jsou průběžně plněny, o čemž svědčí např. kvalitní vybavení didaktickou a počítačovou technikou.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke sledovaným předmětům jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Vzdělávací program

Pro dvacet pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány kvalitní individuální vzdělávací programy, které vycházejí z doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Škola deklaruje výuku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků schválených pod čj. 25 018/98-22. Jako povinný cizí jazyk je vyučován jazyk anglický a německý. Volitelné předměty si žáci mohou vybírat z nabídky dvou až tří předmětů na konci šestého, sedmého popř. osmého ročníku. V letošním školním roce si žáci ve všech ročnících zvolili informatiku. Pravidelně jsou organizovány lyžařské výcvikové kurzy pro žáky

druhého stupně základní školy a plavecké kurzy pro žáky druhých a třetích ročníků. Vzdělávací nabídka je vhodně doplňována řadou zájmových útvarů (Poznáváme přírodu, Čeština hrou, Dovedné ruce, Víš si rady s češtinou, Keramický kroužek, Práce s počítačem, Angličtina, Sportovní kroužek, Sborový zpěv, Gymnastika), které jsou organizovány v rámci školního klubu. Při základní škole je zaveden Klub mladého diváka. Učební plány školy jsou zpracovány pro celé vzdělávací cykly a jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Časová dotace všech předmětů druhého stupně ve třídě VI. ve školním roce 1999/2000, ve třídě VII. ve školním roce 2000/2001, ve třídě VIII. ve školním roce 2001/2002 a ve třídě IX. ve školním roce 2002/2003 byla též stanovena správně. Ve školním roce 2003/2004 jsou disponibilní hodinou posíleny předměty český jazyk v osmém ročníku a matematika v devátém ročníku.

Ve školním roce 2003/2004 je rozvrh hodin I. až IX. třídy v souladu s učebním plánem přijatého vzdělávacího programu a odpovídá reálné výuce.

Záznamy v třídních knihách ze školního roku 2002/2003 a 2003/2004, až na výjimky, zachycují průkazně průběh vzdělávání. O plnění osnov patřičně nevypovídají některé zápisy z dějepisu a českého jazyka, neboť kopírují názvy textů z učebnice či jsou příliš obecné (např. Svět v pohybu, Svět na rozcestí, Písemná práce, Pravopis i/y, Opakování látky 2. ročníku, i/y – procvičování). Zjištěny byly také nedostatky v katalogových listech – ve dvou případech v nich nebyla zapsána udělená výchovná opatření k posílení kázně žáků.

Kontrolou třídních knih ze školního roku 2002/2003 bylo zjištěno, že nebyly dodrženy schválené učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků schválených pod čj. 25 018/98-22 tím, že bylo vyučováno nad rámec učebních osnov českého jazyka v V. třídě a v matematice ve III. třídě. V českém jazyce ve třídě V. byla probírána učební látka stupňování přídavných jmen (ve 28. školním týdnu), druhy číslovek (ve 31. školním týdnu), skloňování číslovek (ve 32. školním týdnu), rozvíjející větné členy ve 35. školním týdnu, věta hlavní a vedlejší (ve 37. a 38. školním týdnu). V matematice ve třídě III. se vyučovala učební látka kružnice (ve 35. školním týdnu). Ve školním roce 2003/2004 bylo probráno nad rámec učebních osnov českého jazyka ve třídě VIII. učivo slovesa – třídy (1. prosinec 2003), 1. slovesná třída (3. prosinec 2003), 2. slovesná třída (4. a 8. prosinec 2003), 3. slovesná třída (10. prosinec 2003), 4. slovesná třída (11. prosinec 2003), opakování – slovené třídy (15. prosinec 2003). V ostatních sledovaných předmětech nebylo zaznamenáno nedodržení schválených učebních osnov.

Výuka je v souladu s učebním plánem, není v souladu s učebními osnovami.

Ředitel a jeho zástupkyně sledují naplňování učebních osnov zejména při hospitační činnosti a při pravidelné kontrole třídních knih. Na kontrole plnění učebních osnov se částečně podílejí metodické orgány, které se touto problematikou zabývají během svých jednání. Časové tematické plány jsou sice vyžadovány, ale chybí důsledná zpětná vazba. Při kontrolní činnosti vedení základní školy uniká výskyt nekonkrétních zápisů v třídních knihách či chybějících záznamů v katalogových listech, nezjistilo též pochybení v oblasti plnění osnov v matematice (ve III. třídě ve školním roce 2002/2003) a českém jazyce (ve třídě V. ve školním roce 2002/2003 a ve třídě VIII. ve školním roce 2003/2004). Vzhledem k inspekčním zjištěním není systém kontroly zcela účinný.

Kontrola naplňování osnov je neúčinná.

Vzdělávací a výchovná činnost začíná v 8:00 hodin. Vyučovací hodiny trvají 45 minut. Po druhé vyučovací hodině je dvacetiminutová přestávka, ostatní přestávky jsou desetiminutové. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním trvá 65 minut. Rozvrh

hodin většinou respektuje psychohygienické a obecné pedagogické zásady. V průběhu přestávek žáci vyšších ročníků a vyučující na druhém stupni základní školy přecházejí do učeben v jednotlivých pavilonech, takže na vlastní relaxaci a přípravu na další hodinu jim zbývá minimum času.

Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti upravuje dokument *Vnitřní řád základní školy*, který byl projednán s pracovníky školy a se souhlasem pedagogické rady vydán ředitelem školy dne 10. května 1999. Ustanovení o povinnostech pracovníků školy jsou obsažena v písemném materiálu *Dodatek k Vnitřnímu řádu školy* ze dne 27. března 2000. Kromě všech předepsaných ustanovení obsahuje tento dokument také práva žáků. Celkově má dobrou úroveň. Schváleny a zveřejněny jsou řady odborných pracoven.

Při kontrole dokumentace byly zjištěny nedostatky v organizaci komisionální zkoušky z dějepisu, konané dne 26. srpna 2003. Ředitel školy jmenoval do tříčlenné komise pro přezkoušení žáka jako přisedící učitelku, která neměla příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost.

Provoz školní družiny je zajišťován ráno od 6:30 do 7:45 hod a odpoledne od 11:40 hod do 16:30 hod. Zásady jejího provozu jsou zakotveny v dokumentu *Řád školní družiny*.

Škola má vytvořen obvyklý vnější informační systém. Zákonní zástupci žáků se o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy dozvídají prostřednictvím žákovských knížek a notýsků. Rodiče získávají informace také na třídních schůzkách, které se konají třikrát během školního roku, při konzultačních hodinách, anebo si mohou telefonicky dohodnout dobu návštěvy ve škole. Ředitel ke dni kontroly nedoložil, že ve školním roce 2003/2004 byly zástupcům žáků prokazatelným způsobem oznámeny důvody udělení důtky ředitele školy (u žákyně uvedené v třídním výkazu IV. třídy pod číslem 34) a důtky třídního učitele (u žáka uvedeného v třídním výkazu IV. třídy pod číslem 27). Širší veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím internetových stránek, regionálního tisku (Kladenský deník) a pořádáním kulturních akcí (Mikulášská besídka, karneval). Jedenkrát ročně pořádá Den otevřených dveří, této akce se především zúčastňují rodiče budoucích žáků prvního ročníku. Dostatek poznatků o školním dění poskytuje dobře zpracovaná Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003. Přenos informací rodičům žáků školní družiny je zajišťován prostřednictvím základní školy. Rada školy není zřízena. Spolupráce se zřizovatelem je pozitivní.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně má pečlivě vypracovaný roční plán. Svou činnost zaměřuje hlavně na oblast profesionální orientace a na péči o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Ve spolupráci s příslušným úřadem práce zajišťuje žákům druhého stupně a jejich rodičům informace a poradenský servis k volbě povolání. S touto problematikou se žáci seznamují i prostřednictvím nástěnky a také při vyučování. Dostatečná pozornost je věnována integrovaným žákům. Tři učitelky (Všechny absolvovaly kurz speciální pedagogiky.) dvakrát týdně zajišťují nápravy žáků se specifickými poruchami učení.

Velmi dobře je výchovnou poradkyní hodnocena spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně-pedagogickým centrem a ostatními učiteli.

Škola věnuje také pozornost prevenci sociálně-patologických jevů. Má kvalitně zpracován *Minimální preventivní program*. Úkoly z něj vyplývající prolínají celým výchovně-vzdělávacím procesem, navíc škola pořádá pro žáky besedy a mimoškolní akce.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Bylo hospitováno v devíti hodinách. Zvolené výukové cíle odpovídaly věku a schopnostem žáků. Vyučující mají zpracované časové tematické plány, v některých (např. pro druhý ročník) nejsou důsledně respektovány Úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola. Příprava učitelek na sledované hodiny byla celkově dobrá; pozitivem byla promyšlená struktura vyučovacích jednotek, rezervy byly v uplatňování aktivizujících prvků, ve využívání didaktické techniky a v cílené průběžné motivaci. Probíraná učební látka navazovala na předcházející témata.

Hospitované hodiny vedlo pět učitelek, z nichž jedna neměla příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Tento nedostatek neovlivnil negativně kvalitu výuky. Ve dvou sledovaných hodinách byly zaznamenány dílčí chyby z odborného hlediska.

Výuka českého jazyka na prvním a druhém stupni probíhala v pěkně zařízených a esteticky upravených třídách, jejichž výzdoba většinou aktualizovala učební látka daného předmětu. Materiální zajištění výuky mělo rozdílnou úroveň. V průběhu hodin učitelky uplatnily záznamy připravené na tabuli, účelně zařazovaly různý textový a obrazový materiál. Vhodně byly začleněny také žákovské referáty. Ve čtyřech případech byla k zefektivnění výuky či k posílení motivace využita didaktická technika. Pouze ve dvou hodinách nebyl vyučovací proces patřičně podporován pomůckami.

Organizace výuky a zvolené metody a formy měly rozdílnou úroveň, lišily se podle jednotlivých hodin a také podle metodické erudice učitelek. Dynamická, bohatá svým obsahem i rozmanitými společnými frontálními či individuálními činnostmi byla hodina v prvním ročníku. Žáci pracovali s chutí, měli možnost zažít radost z úspěchu. Hlavními učebními metodami v dalších hodinách byl především výklad, řízený rozhovor, samostatné práce žáků a společná četba. Vhodně byla využita dramatizace literárního textu. Zařazování diferencovaných úkolů bylo ojedinělé, celkově chybělo zaměření na činnostní učení. Při společném opakování a procvičování učiva byla většinou uplatňována názornost a především na prvním stupni zásada individuálního přístupu k žákům. Pouze jednou byli žáci vedeni ke spolupráci ve dvojici či trojici. Žáci většinou prokázali dobré znalosti a dovednosti. V závěru vyučovacích jednotek byla opomíjena důsledná zpětná vazba. Základní psychohygienické zásady byly v průběhu vyučování většinou dodržovány, občas zasáhla výuka do přestávky.

Vstupní motivace byla zařazena ve všech hodinách, nápaditá byla především v nižších ročnících, v dalších případech se jednalo o seznámení s programem vyučovací jednotky. Průběžné motivaci byla věnována větší pozornost při výuce na prvním stupni, žáci byli motivováni písní, básní i střídáním různých činností. Ve sledovaných hodinách byly vhodně uplatněny mezipředmětové vztahy, soutěže, méně však byly začleněny regionální prvky či aktualizace učiva. V hodinách, v níž nebylo pamatováno na cílenou průběžnou motivaci, žáci sice plnili zadávané pokyny, ale pracovali bez zaujetí.

Ve většině hodin panovala vstřícná pracovní atmosféra, žáci dodržovali pravidla kultivovaného chování a vystupování. Při hodinách čtení a literární výchovy děti dostávaly prostor k uplatnění svého názoru, ale využily ho jen částečně. Vyjadřování žáků bylo založeno hlavně na stručných či jednoslovných odpovědích. Ve třetině hodin převládal mluvní projev vyučujících.

Žáci byli hodnoceni především ústní pochvalou a známku. Jen sporadicky byly děti vedeny k sebehodnocení či k hodnocení výkonů svých spolužáků. Na druhém stupni se ojediněle objevilo i nemotivující hodnocení prospěchově slabšího žáka. Dílčí průběžná klasifikace v notýscích a žákovských knížkách je přiměřená, převažují známky z mluvnického učiva, rezervy jsou v hodnocení výkonů žáků z dalších složek předmětu. V mnoha případech používají učitelky nestandardní klasifikaci (známky se znaménkem mínus). Žákovské písemné projevy jsou průběžně kontrolovány, jejich úprava je na průměrné úrovni. V poslední fázi vyučovací jednotky bylo často zapomínáno na kvalitní celkové zhodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny stupněm dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika a informatika

Bylo hospitováno v osmi hodinách matematiky ve všech třídách, vyjma jedné, ve které krátkodobě zastupovala učitelka za kolegyni v pracovní neschopnosti. Inspektováno bylo i ve všech skupinách žáků při výuce volitelného předmětu informatika. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost negativně ovlivňovala kvalitu vyučovacího procesu v matematice, na průběh vzdělávání druhého uváděného předmětu neměla vliv.

Časová dotace hodin matematiky odpovídá ve všech ročnících učebnímu plánu přijatého vzdělávacího programu. V sedmém, osmém a devátém ročníku jsou vyučovány dvě hodiny volitelného předmětu informatika. Vyučující mají naplánováno učivo v časových tematických plánech, které většinou splňují požadavky osnov příslušného vzdělávacího programu. Ve dvou případech je však naplánováno probírání rozšiřujícího učiva matematiky, ač všichni žáci nemají potřebné předpoklady a dovednosti pro tuto výuku. Aktuální příprava většiny vyučujících matematiky byla zaměřena spíše na obsahovou stránku předmětu, méně pozornosti bylo věnováno naplánování efektivních metod a forem výuky. Naopak učitelky informatiky v hodinách velmi dobře využívaly netradiční formy.

Hodiny matematiky probíhaly v kmenových učebnách, které byly esteticky zařízené, ale jen dvě vybavené didaktickými pomůckami aktualizující učivo. Pouze ve dvou hodinách byly využity ke zvýšení názornosti nebo zefektivnění výuky jiné pomůcky než učebnice, tabule a křída. Jenom v jedné hodině měla vyučující připraveny příklady na tabuli, které byly účelně uplatněny. Informatice je vyučováno v odborných učebnách, které jsou velmi pěkně zařízené. Každý žák má pro svoji činnost jednu počítačovou sestavu, což umožňuje velmi efektivní práci v hodině. Učitelky kromě této techniky využívaly připravené pracovní listy, materiál ke zhotovení plakátů apod.

Pro všechny sledované hodiny matematiky na prvním stupni a informatiky bylo příznačné vytvoření nestresující atmosféry. Ve třech třídách na druhém stupni při výuce matematiky vládlo napětí, které se navenek projevovalo nízkou aktivitou žáků. Vyučující matematiky používali především konzervativní učební metody a formy spočívající v jejich dominantním postavení a frontálním zapojováním žáků; zvláště na druhém stupni chyběl diferencovaný přístup vzhledem k předpokladům a dovednostem dětí. Často vznikaly několikaminutové prostoje některých rychlejších žáků, kteří čekali, až ostatní dokončí rozpracovanou úlohu. Pouze ve dvou případech učitelka zadala těmto žákům další práci, která však byla méně náročná. Vyučující si většinou ověřovali, jak žáci pochopili probíranou látku, ne vždy tato zpětná vazba vedla ke korekci jejich postupů. Velmi malý důraz byl kladen na rozvoj logického myšlení. Naproti tomu při výuce informatiky byly využívány prvky kritického myšlení. Žáci měli prostor pro individuální objevování nových poznatků a pro samostatnou práci, při níž bylo respektováno jejich osobní tempo. Zařazené skupinové práce umožňovaly rozvoj kooperativních dovedností.

Úvodní motivace v hodinách matematiky měla většinou formu seznámení žáků s průběhem nebo cílem hodiny, v polovině sledovaných hodin matematiky učitelé využili aktualizace již probraného učiva. V průběhu výuky byl zájem žáků na prvním stupni udržován častou změnou činností, na druhém stupni byly zařazovány mezipředmětové vztahy. Jako aktivizující formy byla často využívána soutěž. Závěrečné hodnocení bylo většinou neadresné a obecné, žáci se na něm většinou nepodíleli. Nedostatky ve využívání motivačních nástrojů se projevíly zvláště ve dvou třídách na druhém stupni nezájmem žáků o výuku. V hodinách informatiky měli žáci o učivo zájem, podnětné pro ně byly především netradiční formy výuky. Psychohygienické

podmínky byly na průměrné úrovni. Ve třídách bylo dle potřeby větráno, vyučovací jednotky nebyly přetahovány do přestávek, naopak v průběhu čtyř hodin chybělo zařazení relaxačního cvičení, změny tempa apod., které by žáky více aktivizovaly.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování. Rozvoj komunikativních dovedností nebyl v hodinách matematiky cíleně podporován, vyučující se většinou spokojili s jednoslovnými odpověďmi žáků. Naopak prostor pro komunikaci a diskuzi mezi žáky i mezi žáky a učitelkou byl vytvořen v hodinách informatiky. Verbální projev vyučujících byl srozumitelný a přiměřený věku žáků. V jednom případě učitel používal ironické poznámky vzhledem k žákům. Úpravě v žákovských sešitech matematiky na druhém stupni není věnována patřičná pozornost, žáci nemají vytvořeny potřebné návyky pro systematický zápis.

Četnost klasifikace v žákovských knížkách je odpovídající. Předložené kontrolní práce žáků z matematiky na druhém stupni byly přiměřené jejich znalostem, i když jejich obtížnost byla nižší, např. vzhledem k nárokům vyžadovaným při přijímacích zkouškách na střední školy. Sebehodnocení žáků bylo zařazováno zřídka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika a informatika jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny stupněm dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů dějepis a občanská výchova

Bylo hospitováno ve čtyřech hodinách u dvou učitelek, které zajišťují veškerou výuku těchto předmětů v šestém až devátém ročníku. Zvolená témata byla většinou zaměřována za výukové cíle. Probíraná látka navazovala na předcházející učivo. Bezprostřední příprava vyučujících byla celkově dobrá, ale plánování sledovaných hodin obsahovalo nedostatky hlavně z hlediska uplatňování metod aktivního učení, využívání dostupné didaktické techniky či pomůcek a cílené průběžné motivace.

Sledované hodiny vedly dvě kvalifikované učitelky. Učivo prezentovaly správně po stránce věcné i odborné.

Výuka probíhala v pěkně upravených specializovaných učebnách pro dějepis a zeměpis (výzdoba aktualizovala dějepisné učivo) a pro přírodopis. Pomůckové zabezpečení předmětů bylo rozdílné. Do výuky dějepisu byly velmi dobře začleněny učebnice, atlasy, kartičky se slovy a pracovní listy. Při prezentaci zeměpisných názvů nebyla v jednom případě využita nástěnná mapa, přestože byla ve třídě k dispozici. K zefektivnění vyučovacího procesu byla jedenkrát využita didaktická technika. Hodiny občanské výchovy nebyly po stránce materiální dostatečně zajištěny. Uplatnily se především listy s křížovkou a jeden soubor obrázků o dětských právech. Učitelka také využila učebnici, z níž četla ukázky.

Při výuce dějepisu se střídaly různé frontální metody a formy, funkčně byly zařazeny diferencované úkoly i krátké soutěže. Pozitivně je hodnoceno, že žáci byli vedeni k vyhledávání souvislostí a k orientaci v textu. Pouze v menší míře bylo pamatováno na kooperativní prvky výuky. Děti pracovaly se zaujetím. Hodiny občanské výchovy byly založeny především na výkladu, řízeném rozhovoru a samostatné práci. Zvolené metody postrádaly větší připravenost a promyšlenost. Menší časový prostor byl věnován práci ve dvojicích; v jednom případě však nebyla tato činnost dostatečně zkontrolována a vyhodnocena. Výuka nepodněcovala žáky k patřičnému zájmu o učivo, jejich aktivita byla na nízké úrovni. V závěrečné fázi sledovaných vyučovacích jednotek většinou nezbyvalo místo pro celkové shrnutí učiva. Zápisy o probraném učivu neprobíhaly ve dvou hodinách za aktivní spoluúčasti žáků, byly pouze diktovány vyučující. Základní psychohygienické zásady byly v průběhu hodin dodržovány.

Úvodní motivace byla realizována většinou formou seznámení s průběhem či tématem hodiny. Ve výuce byly vhodně využity mezipředmětové vztahy a zkušenosti žáků, děti byly též motivovány soutěživými prvky či řešením křížovky. Celkově však cílené průběžné motivaci nebyla věnována patřičná pozornost, neboť v polovině sledovaných hodin byla patrná nízká aktivita žáků.

Během vyučování panovala poklidná atmosféra, žáci dodržovali pravidla kulturního chování. Při výuce dějepisu učitelka dbala na rozvoj komunikativních dovedností žáků. V ostatních hodinách bylo vyjadřování dětí nevýrazné, často odpovídaly stroze či jedním slovem, anebo nabízený prostor pro uplatnění svých názorů patřičně nevyužily. Nedostatkem také bylo, že ve vyjadřování vyučujících se objevovaly i nespisovné prvky.

Žáci byli hodnoceni slovně a známkou, za své výkony také získávali otisky razítka či znaménka plus. Příležitost k sebehodnocení či hodnocení práce svých spolužáků dostávali pouze v menší míře. Frekvence známek v žákovských knížkách je přiměřená, rezervy jsou v cílené kontrole sešitů (záznamy v sešitech některých žáků jsou nedbale vedeny). V polovině hospitovaných hodin nebyla věnována pozornost závěrečnému zhodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů dějepis a občanská výchova jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny stupněm dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis

Hospitováno bylo v jedenácti hodinách u všech vyučujících. Při plánování výuky učitelky vycházely z časových tematických plánů, jejichž zpracování mělo rozdílnou úroveň. Pamatováno je na začlenění tematického celku *Výchova ke zdraví* do výuky vlastivědy a přírodovědy ve čtvrtém a pátém ročníku. Stanovené cíle vyučovacích hodin odpovídaly aktuálnímu stavu třídy, respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků.

Z vyučujících, které učí výše uvedené předměty, pouze jedna (ve II. třídě) nemá odbornou a pedagogickou způsobilost, což se však na kvalitě výuky negativně neprojeví. Učivo bylo prezentováno věcně a odborně správně.

Hodiny přírodopisu probíhají ve specializované pracovně, ostatní předměty se vyučují v kmenových třídách. Všechny učebny jsou vhodně upraveny pro výuku těchto předmětů, jsou esteticky podnětné a splňují psychohygienické podmínky. Ve většině zhlédnutých hodin se uplatnilo dostatečné množství učebních pomůcek (tabule, učebnice, pracovní sešity, nakopírované listy, knihy, encyklopedie, obrazový materiál, model lidského oka, živé přírodniny, mapy). Z audiovizuální techniky byl použit pouze magnetofon a kamera k přenášení obrázků na televizi. Pro zpestření výuky byl v jedné vyučovací hodině použit dobový zápis v kronice o návštěvě prezidenta T. G. Masaryka na zdejší škole.

S výjimkou jedné hodiny, ve které vyučovala učitelka – důchodkyně, měla výuka velmi dobrou úroveň. Učitelky většinou zařazovaly nejen frontální, ale i skupinovou a individuální práci aktivního a činnostního charakteru. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, v případě potřeby se opakovaly. K diferenciaci učiva sice nedocházelo, vyučující však uplatňovaly individuální přístup k žákům. Pravidelně bylo dbáno na zpětnou vazbu společným ověřováním správných řešení. V dodržování psychohygienických zásad byly shledány dílčí nedostatky – opomíjení zásad správného sezení, psaní nebo držení pera. Relaxace žáků byla zajištěna písni nebo protažením. Všechny učitelky respektovaly osobní tempo žáků.

Vstupní i průběžnou motivaci používaly všechny vyučující. Děti, zvláště na prvním stupni, se aktivně zapojovaly do vyučování, se zájmem řešily zadané úkoly, byly vedeny ke spolupráci i toleranci. Časté bylo chválení a povzbuzování žáků.

Všechny hospitované hodiny probíhaly v poklidné, přátelské atmosféře. Pravidla komunikace byla ze strany dětí dodržována. Přestože žáci měli možnost vyjadřovat své vlastní názory, využili této možnosti jen minimálně. Komunikativní dovednosti dětí nebyly cíleně rozvíjeny, učitelky se mnohdy spokojily s jednoslovnou odpovědí. Vyjadřování vyučujících bylo srozumitelné, přiměřené věku a schopnostem žáků.

Ve všech hodinách přírodopisu byli žáci hodnoceni známkou, kterou vyučující vždy zdůvodnila. Na prvním stupni mělo hodnocení charakter pochvaly, vždy bylo objektivní. Sebehodnocení žáků nebylo zařazeno. Až na výjimky nechybělo konečné zhodnocení hodiny jako celku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů hudební výchova a výtvarná výchova

Předměty byly hospitovány v deseti hodinách, u šesti vyučujících, ve všech ročnících, kromě čtvrtého, kde zastupovala učitelka důchodového věku. Týdenní hodinová dotace obou předmětů odpovídala zvolenému učebnímu plánu, obsah učiva byl v souladu s osnovami. Učitelky měly hodiny připravené a promyšlené, stanovené cíle odpovídaly věku žáků, učivo navazovalo na předcházející témata. Rezervy v bezprostředním plánování jednotlivých hodin se objevily v hodnocení a vhodné relaxaci při výtvarné výchově.

V hodinách vyučovalo šest učitelek, z nichž tři neměly příslušnou kvalifikaci. Na kvalitě výuky se tato skutečnost negativně neprojevila. V jednom případě byly zaznamenány drobné odborné chyby při hudební výchově.

Materiální podpora výuky hudební výchovy byla velmi dobrá. V každé hodině byl použit radiomagnetofon s CD přehrávačem a skupina Orffových nástrojů. Kromě jedné hodiny nechyběl nikde doprovodný nástroj. Jedenkrát byly do výuky začleněny portréty hudebních skladatelů. Názorné pomůcky byly vhodně zařazeny i při výtvarné výchově, v jedné hodině názor chyběl.

Vyučovací metody použité v obou předmětech byly vybrány vhodně. Členění hodin odpovídalo věku žáků i probíranému tématu. Učitelky respektovaly zaměření předmětů. Pěvecké, pohybové a poslechové aktivity v hodinách hudební výchovy se vyváženě střídaly, což vedlo k vytvoření živých, dynamických hodin. Nechyběla dechová a hlasová průprava ani hra na rytmické nástroje. Žáci pracovali ukázněně a s chutí. V hodinách výtvarné výchovy převažovala frontální výuka, přesto žáci pracovali se zájmem. Opomíjena byla vhodná relaxace a přidělení vhodné činnosti pro rychlejší žáky, zvláště na prvním stupni. Všechny učitelky, kromě jedné, dbaly na dodržování psychohygienických požadavků, individuální přístup byl patrný. V jednom dni navštívili žáci druhého stupně výchovný koncert. Jeho organizace byla vynikající.

Zvolené metody a formy práce motivovaly žáky k aktivitě. Učitelky se snažily zaujmout žáky využitím jejich dovedností a střídáním činností. Jedna hodina výtvarné výchovy byla však příliš zdouhavá, žáci se ke konci hodiny očividně nudili. Místo vhodné motivace byli však neustále okřikováni a napomínáni.

Vztahy mezi učitelkami a žáky a mezi žáky samotnými byly ve všech ročnících (kromě třetího) na velmi dobré úrovni. Učitelky vytvořily při práci vynikající přátelskou atmosféru, chyběl však prostor pro vyjádření vlastního názoru dětí a pro vzájemnou diskuzi. Převažovala činnost řízená učitelem. Žáci akceptovali stanovená pravidla, respektovali pokyny vyučujících a

většinou okamžitě reagovali na změnu činnosti. V jedné hodině výtvarné výchovy prostor pro vzájemnou komunikaci chyběl, žáci pasivně sledovali průběh hodiny, jejich osobnostní a sociální rozvoj nebyl vůbec respektován.

Práci žáků hodnotili učitelé průběžně, většinou však pouze slovně nebo pochvalou. Výjimečně bylo použito známkování či jiné hodnocení. Jednou byli zapojeni do hodnocení žáci. Frekvence známek v žákovských knížkách je v některých ročnících nedostatečná, někde známky z hudební výchovy dokonce chybějí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů hudební výchova a výtvarná výchova jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Bylo hospitováno v devíti hodinách tělesné výchovy ve všech třídách na prvním stupni a ve všech skupinách žáků druhého stupně. Nepříznivě ovlivňuje kvalitu vzdělávání a výchovy chybějící odborná a pedagogická způsobilost u tří vyučujících.

Výuka na prvním stupni probíhá koedukovaně, na druhém stupni odděleně se spojením šestého a sedmého, respektive osmého a devátého ročníku. Učitelé mají zpracovány časové tematické plány. Kontrolou třídních knih bylo zjištěno rovnoměrné zastoupení tematických celků Gymnastika, Atletika a Sportovní hry. Chybí však diferencování nároků vzhledem k věku žáků ve třídách se spojenými ročníky. Aktuální příprava učitelů spočívala v zabezpečení obsahové stránky předmětu, ve většině hodin byly méně promyšlené organizace a formy. Negativně ovlivňovaly výuku malé prostorové podmínky tělocvičny, vyučující jim museli přizpůsobovat zvláště pravidla a organizaci míčových her. Ne vždy bylo dobře využito nářadí tělocvičny a náčiní z kabinetu pro intenzivní nácvik požadovaných dovedností.

Struktura sledovaných hodin měla obvyklou podobu. Při úvodním nástupu byli žáci většinou seznámeni s průběhem vyučovacího procesu. Vyjma jedné hodiny následovalo rozběhání a rozcvičení, které měly převážně dostatečnou intenzitu. Pro naplnění hlavního cíle byly voleny méně efektivní formy výuky. Ne vždy byl využit účelně celý prostor tělocvičny, dále docházelo ke zbytečným prostojeům většiny žáků, kteří značnou část výuky strávili pozorováním cvičícího spolužáka. Drobné nedostatky byly shledány i v organizaci hodin. Zcela účinně nebyla vždy využita příprava potřebného nářadí pro nácvik dovedností, některé hodiny začínaly s časovým posunem, pokyny byly v některých případech zbytečně zdlouhavé apod. Spád výuky narušovaly i nejednoznačně stanovená pravidla pro soutěže. V části hodin byly pozorovány špatné metodické postupy pro nácviky některých požadovaných dovedností nebo nepřesné výklady pravidel základních míčových her. Verbální projev vyučujících byl srozumitelný a přiměřený věku žáků, občas ale používali nepřesnou terminologii.

Z dalších motivačních nástrojů je využíváno například předvedení cviku vyučujícím, pohybových her, soutěží, časté změny činností i příznivé klasifikace. Ne vždy se však podařilo naplnit očekávání dětí. Žáci neměli většinou prostor pro vzájemnou komunikaci, přesto respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou na základě zjištěných skutečností v předmětu tělesná výchova hodnoceny stupněm dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Komerční evaluační testy škola využila dvakrát. Testovány byly znalosti žáků z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka, německého jazyka, humanitního a přírodovědného základu. Ve všech sledovaných oblastech škola dosáhla podprůměrných výsledků ve srovnání s republikovým průměrem. Škola systematicky využívá ke zjišťování výsledků vzdělávání vlastní evaluační nástroje. Ve vybraných třídách jsou zadávány písemné práce z českého

jazyka, matematiky, dějepisu, zeměpisu apod., jejich výsledky jsou vedením školy opravovány, statisticky zpracovávány a srovnávány s úspěšností žáků v předešlých letech.

Škola je úspěšná v přírodovědných soutěžích (v krajském kole), dílčí úspěchy v rámci okresu získali žáci v kopané, plavání a literární soutěži.

Od roku 2000 se žáci, kteří pracují v zájmovém kroužku „Poznááme přírodu“, pravidelně zúčastňují okresní přírodovědné soutěže „Mladý zahrádkář“. Zde dosahují vynikajících výsledků (první místa), ve dvou případech dokonce s postupem do celostátního kola.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech v základní škole hodnoceny stupněm dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Školní družina

Realizace činnosti školní družiny

Práce školní družiny navazuje na výchovně – vzdělávací cíle školy. Činnosti ve školní družině vycházejí z ročního rámcového plánu, který je podrobně rozpracován v jednotlivých měsíčních plánech. Týdenní skladba je pevně stanovena a zahrnuje činnost sportovní, pracovní-technickou, přírodovědnou, sociální, hudební a výtvarnou.

Ve školní družině je vedena předepsaná dokumentace, záznamy v přehledu výchovně-vzdělávací práce průkazně zachycují průběh výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny.

Organizace a průběh činností ve školní družině

V letošním školním roce je zřízeno jedno oddělení školní družiny, které v současné době navštěvuje 25 žáků. Skladba činností v průběhu týdne je pestrá a odpovídá potřebám dětí. Na přání rodičů je možná příprava na vyučování. V případě příznivého počasí žáci provozují sportovní a jiné pohybové aktivity na školním hřišti nebo v blízkém okolí. Děti se stravují ve školní jídelně, pitný režim v odpoledních hodinách je školou zajišťován.

Hospitováno bylo celkem ve třech hodinách při těchto aktivitách: odpolední provoz, odpočinkové, sportovní a řízené činnosti, režimové momenty. Zhlédnuté činnosti byly pestré, vhodně motivované, děti měly možnost uplatnit vlastní tvořivost a fantazii. Nová výtvarná technika, kterou se děti učily, byla dostatečně vysvětlena. Režimové momenty (např. přesun do školní jídelny a organizace oběda) jsou vychovatelkou i dětmi velmi dobře zvládnuty. V době po obědě probíhaly odpočinkové činnosti s ohledem na potřeby dětí. Vycházka do přírody byla zakončena bobováním. Ve školní družině panovaly vzájemné přátelské vztahy založené na vzájemné toleranci a důvěře. Dle sdělení vychovatelky je spolupráce s třídními učiteli a rodiči velmi dobrá.

Organizace a průběh činností ve školní družině jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Mateřská škola

Vzdělávací program

Mateřská škola plní od školního roku 2002/2003 vlastní školní vzdělávací program nazvaný Škola plná pohody, který vychází z dokumentu Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, Výzkumný ústav pedagogický, 2001 (dále v textu RVP PV) a pokračuje v jeho realizaci i ve školním roce 2003/2004.

V letošním školním roce realizovaný Školní vzdělávací program (dále v textu ŠVP) je pedagogickým kolektivem rozpracován do vzdělávacích cílů v pěti rozvojových oblastech osobnosti dětí podle RVP PV. Vlastní cíle, vyplývající z analýzy uplynulého období, jsou do sledovaných oblastí včleněny spolu se specifickými úkoly z Minimálního preventivního programu, který je zaměřen na komplexní výchovu ke zdravému životnímu stylu. Učitelky ŠVP obsahově konkretizují podle vlastních podmínek a potřeb dětí ve třídách do týdenních plánů. Rozšiřující nabídka péče o děti v oblasti logopedické prevence, výuky anglického jazyka, pořádání výtvarného - pracovního kroužku je rodiči individuálně využívána a pozitivně hodnocena. Nabídka dalších aktivit (např. výlety do přírody, divadelní představení, oslavy a besídky ve škole i pro veřejnost) vhodně doplňuje vzdělávací program a rozšiřuje možnosti ovlivňování rozvoje dětí, ale i spolupráce s rodiči. Pro hodnocení výsledků dětí jsou využívány záznamy do osobních listů dětí, jejich struktura však učitelkám nevyhovuje a nový evaluační nástroj v současné době prochází ověřováním. Systém a obsah komplexní analýzy účinnosti vzdělávací a výchovné činnosti (autoevaluace) je učitelkami diskutován a postupně zaváděn.

Vzdělávací program mateřské školy realizovaný ve školním roce 2003/2004 je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Rozsah vedené a kontrolované povinné dokumentace mateřské školy je v souladu s platnými předpisy pro předškolní zařízení, využity jsou odpovídající formuláře. Požadované údaje jsou převážně úplně a aktuálně vyplněny, některé drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce (např. v *evidenčních listech*). Záznamy v *přehledu výchovné práce* tříd průkazně zachycují průběžně realizované aktivity v rámci plnění ŠVP. *Evidence docházky* dětí je vedena řádně a aktuálně. *Kniha úrazů* obsahuje požadované náležitosti, vedena je za celou mateřskou školu.

Povinná dokumentace mateřské školy je řádně vedena, zachycuje průkazně průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrolní systém je vžitý, má stanoveny konkrétní cíle jak v provozní oblasti, tak i ve výchovně-vzdělávací činnosti učitelek. Dostatek doložených hospitačních záznamů (jednotný formulář) poskytuje všeobecné informace o práci učitelek v rámci plnění třídních plánů a o pozorovaných výsledcích dětí, včetně metodických doporučení ve vztahu k individuálním potřebám učitelek. Závěry však nejsou vždy formulovány k vymezenému hospitačnímu cíli, který si vedoucí učitelka předem vhodně stanovila. Metodické vedení a sjednocování pohledů na pedagogickou práci včetně přenosu nových poznatků a informací ze vzdělávacích akcí je při jednáních s učitelkami funkčně naplňováno.

Systém kontroly naplňování vzdělávacího programu mateřské školy je převážně účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Vzdělávací proces je v rámci provozní doby mateřské školy od 6:25 do 16:30 hod v celodenním režimu organizován s respektem učitelek k individuálním vývojovým, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Nabízí rodičům možnost variabilního využívání provozní doby, umožňuje podle individuálních potřeb dětí adaptační režim při jejich nástupu do zařízení. Denní zařazování spontánních a plánovitě řízených činností organizují učitelky vyváženě, poskytují dostatečný časový prostor pro hry, pohyb, činnostní aktivity i relaxaci, pro pobyt dětí venku. Odpolední odpočinek (spánek) je podle individuální potřeby dětí časově upraven a doplněn o hrové zájmové aktivity. Stereotyp životosprávy je zajištěn dodržováním tříhodinového intervalu mezi podáváním stravy a zavedením pitného režimu ve třídách. Stravovací návyky dětí jsou učitelkami respektovány, je jim nabídnuta možnost i sebeobslužného výběru - např. při podávání přesnídávky. Všichni zaměstnanci vytvářejí dětem příjemné, klidné a podnětné prostředí se vzájemnými demokratickými vztahy a účinnou spoluprací.

Přenos informací mezi rodiči a pedagogy probíhá každodenně při předávání dětí i mimořádně na základě potřeby rodičů nebo učitelek. Spolupráce vychází ze vzájemných korektních vztahů, vyznačujících se převážně důvěrou, otevřeností a spoluprací. Dostatek informací k organizaci provozu, školním i mimoškolním aktivitám, výsledkům a obsahu vzdělávacího procesu je rodičům dostupný ve vstupních prostorách mateřské školy u každé třídy. Rodiče mohou získávat další informace také spoluúčastí na aktivitách školy, které jsou v průběhu školního roku realizovány (schůzky a jiná tematická setkávání). V zájmu dětí a rodičů spolupracuje mateřská škola úzce s klinickým logopedem, pedagogicko-psychologickou poradnou a zprostředkovává podle potřeby kontakty rodičů s touto institucí.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly provedeny ve všech třídách u čtyř učitelek. Plná odborná a pedagogická způsobilost všech pedagogů i jejich velmi dobrá orientace v současných transformačních změnách předškolního vzdělávání mají pozitivní vliv na průběh i průběhové výsledky vzdělávací práce školy.

Spontánní činnosti a řízené činnosti (1., 2. a 3. třída)

Všechny učitelky vytvořily ve svých třídách podnětné, radostné a stimulující prostředí, které v rámci třídního tematického plánu korespondovalo s jejich velmi dobrou přípravou na spontánní aktivity dětí i plánovitě řízené činnosti. Vzdělávací obsah byl zvolen v souladu s psychohygienickými a vývojovými potřebami dětí věkově diferencovaných tříd a v rámci týdenního tématu (Medvědi, dopravní prostředky, Sněhulák trochu jinak). Účinná motivace byla prováděna rozmanitou nabídkou materiálů, výtvarných pomůcek, pohádkou, hudbou a slovem učitelky i dostatečným prostorem k vlastní seberealizaci ve hře, v pohybovém vyžití a v praktické činnosti. Všechny učitelky měly o dětech stálý přehled, byly pozorné k jejich projevům a citlivě reagovaly na potřeby jednotlivců. Průběžně, pozitivně a převážně adresně hodnotily výkony dětí, posilovaly jejich sebevědomí povzbuzováním a pochvalou. Organizace všech činností byla většinou plynulá, bez nefunkčních přesunů. Individuálně byla ponechána dětem možnost vlastní volby mezi spontánní a řízenou činností. Učitelky vhodně a promyšleně využily individuální a skupinovou organizaci při výtvarných činnostech, které byly posíleny u nejmladších dětí přítomností druhé pedagogické pracovnice (výtvarný kroužek). Frontální organizaci zvolily především v tělovýchovných činnostech, pro které měly velmi dobré prostorové podmínky i materiální zázemí. Především ve druhé třídě mělo cvičení dětí vyvážený obsah a velmi dobrou účinnost i zdravotní efekt. Děti měly možnost pokračovat ve svých činnostech plynule a v potřebném časovém prostoru je dokončit (konstruování, malování, kreslení, nalepování). Také při organizaci podávání jídla bylo důsledně přihlíženo k individuálním stravovacím návykům dětí a k potřebě diferencovaného časového prostoru. Účinně zvolené metody, praktické činnosti a názorné slovní komentování, důraz na konkrétní vnímání vyprávění učitelky spojené s citovým prožíváním a vyjadřováním vlastních pocitů a postojů pozitivně ovlivňovaly aktivitu, fantazii a tvořivost dětí. Vyváženost slovního projevu učitelek a zejména starších dětí a užívání podnětných a vhodně formulovaných otázek učitelkami provokovalo děti k souvislejšímu vyjadřování a vytvářelo pozitivní komunikační prostředí ve všech třídách. Přiměřeně učitelky dbaly na samostatnost dětí a rozvoj jejich pracovních dovedností při stolování, hygieně, oblékání a úklidu hraček a pomůcek. Ve všech třídách vytvářely partnerské prostředí s demokratickým přístupem k dětem. Pedagogický um a takt spolu s empatií a laskavostí učitelek vytvářely důvěryhodnou a radostnou atmosféru

ve třídách. Učitelky realizovaly vzdělávací proces v integrující podobě vzdělávacích a výchovných cílů.

Celková úroveň sledovaných spontánních činností je hodnocena ve všech třídách jako velmi dobrá.

Celková úroveň řízených činností je hodnocena ve všech třídách jako velmi dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Ve všech třídách byly zjištěny pozitivní výsledky pedagogického působení učitelek v adaptaci dětí na prostředí mateřské školy a v socializaci kolektivu docházejících dětí a zaměstnanců. Děti prokazovaly zájem o nové poznatky, aktivně se zapojovaly do pestré nabídky činností a tvořivě využívaly sortiment hraček a didaktických souborů k tvořivým hrám i spolupráci ve skupině. Pozorovány byly velmi dobré výsledky ve výtvarných, pracovních a konstruktivních činnostech dětí všech věkových skupin, které dokladují kvalitní zvládnutí jemné motoriky dětmi, osvojení přiměřených návyků při využívání rozmanitých pomůcek a materiálů i přínos výtvarného kroužku. Starší děti zvládají i náročnější cvičení, prokázaly aktivitu, vytrvalost a velmi dobrou pohybovou obratnost. Většina dětí má velmi dobrou fantazii a tvořivost, ve vztahu k věku formuluje obsahově srozumitelně vlastní myšlenky, potřeby a přání. Zdvořilostní i hygienické návyky, sebevědomí a sebeovládání byly u většiny dětí hodnoceny jako velmi dobré. Děti znají bohatou škálu písní a hudebně-pohybových kreací. Starší děti prokázaly přiměřenou autonomii ve vlastním jednání a chování, byly schopny přijímat různé sociální role, plnit pokyny učitelek i samostatně řešit přiměřené úkoly. Ve vztahu k dospělým se děti chovaly přirozeně a uvolněně a s důvěrou respektovaly jejich autoritu.

Průběh a průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Kladno pod čj. 264/99-00 dne 9. července 1999, není v souladu s údaji uváděnými ve Zřizovací listině, vydané městem Kladno dne 28. listopadu 1994 (bez uvedení čj.), v Dodatku č. 1 čj. 2/STA/99 ze dne 4. ledna 1999 a v Dodatku č. 2 ze dne 20. prosince 2000 (bez uvedení čj.). V Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uváděno pět součástí organizace (1. základní škola, 2. mateřská škola, 3. školní družina a školní klub, 4. jídelna mateřské školy, 5. jídelna základní školy). Dokumenty, vydané zřizovatelem, zaznamenávají tři součásti organizace (1. základní škola, 2. školní jídelna, 3. mateřská škola).
2. Rodiče dětí přihlášených do školní družiny dle vyhlášky zřizovatele poskytují finanční prostředky na částečnou úhradu neinvestičních nákladů.
3. V průběhu inspekce bylo rodičům přítomných dětí rozdáno celkem 25 dotazníků (viz formulář níže), obsahujících anketní otázky vztahující se k jejich spokojenosti s mateřskou školou. Vyhodnoceno bylo 18, tj. 72 % vrácených a vyplněných dotazníků. Obsah dotazníku a zjištěné výsledky jsou uvedeny v následujících tabulkách.

Dotazník pro rodiče

Číslo	
--------------	--

otázky	
1.	Výchovně vzdělávací program mateřské školy a další specifika výchovné práce
2.	Nabídka dalších aktivit a akcí (seznamování s cizím jazykem, předplavecký výcvik, hra na zobcovou flétnu, výtvarné kroužky, kulturní a poznávací výlety, exkurze apod.)
3.	Řád mateřské školy (provozní doba, přijímání, vyzvedávání dětí apod.)
4.	Informovanost o organizačně provozních záležitostech
5.	Uspořádání denních činností dětí (délka pobytu venku, zohlednění individuální potřeby spánku apod.)
6.	Informační služby pro rodiče
7.	Poradenská služba a řešení eventuálních problémů Vašeho dítěte (popř. doporučení a zajištění další odborné pomoci)
8.	Respektování a zohledňování individuálních a osobnostních zvláštností Vašeho dítěte (potřeby, možnosti)
9.	Možnosti spolupráce s mateřskou školou (tvorba koncepce, programu a jeho plnění, účast na různých akcích a aktivitách apod.)
10.	Prostorové podmínky a materiálně - technické vybavení mateřské školy
11.	Vybavení a zařízení školní zahrady
12.	Úroveň stravování (vhodnost prostor, skladba jídelníčku, množství a kvalita jídel, pitný režim apod.)
Volná sdělení:	
13.	Za co byste podle Vašeho názoru chtěli mateřskou školu pochválit? 23
14.	Co by se podle Vašeho názoru mělo v mateřské škole zlepšit? 12
15.	Na co by se měla podle Vašeho názoru inspekce v mateřské škole zaměřit? 0

Hodnotící stupnice dotazníku

Zcela spokojeni	Spíše spokojeni	Ani spokojeni, ani nespokojeni	Spíše nespokojeni	Nespokojeni	Nemohu posoudit
1	2	3	4	5	6

Četnost odpovědí podle hodnotící stupnice je zaznamenána v následující tabulce:

Číslo otázky	Stupeň hodnocení					
	1	2	3	4	5	6
	Zcela spokojeni	Spíše spokojeni	Ani spokojeni, ani nespokojeni	Spíše nespokojeni	Nespokojeni	Nemohu posoudit

			nespokojeni			
1.	17	0	0	0	0	1
2.	10	3	1	0	0	4
3.	17	0	1	0	0	0
4.	16	0	2	0	0	0
5.	18	0	0	0	0	0
6.	17	0	0	1	0	0
7.	15	1	0	0	0	2
8.	16	1	0	0	0	1
9.	13	1	0	0	0	4
10.	16	1	0	0	0	1
11.	14	2	2	0	0	0
12.	18	0	0	0	0	0
Volná sdělení						
13.	Za co byste podle Vašeho názoru chtěli mateřskou školu pochválit? 14 odpovědí					
14.	Co by se podle Vašeho názoru mělo v mateřské škole zlepšit? 1 odpověď					
15.	Na co by se měla podle Vašeho názoru inspekce v mateřské škole zaměřit? ---					

Z odpovědí rodičů je zřejmá vysoká spokojenost s pedagogickou činností učitelek, podmínkami mateřské školy, s jejich přístupem k dětem, ve kterém je zřetelný individuální respekt k potřebám dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Kladno pod čj. 264/99-00 dne 9. července 1999
2. Zřizovací listina, vydaná městem Kladno dne 28. listopadu 1999, bez uvedení čj.
3. Dodatek č. 1, vydaný městem Kladno pod čj. 2/STA/99 dne 4. ledna 1999
4. Dodatek č. 2, vydaný městem Kladno dne 20. prosince 2000, bez uvedení čj.

5. Přehled o pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků v Základní škole a Mateřské škole Kladno, Jiráskova 457, vydaný ředitelem školy dne 11. února 2004 pod čj. 56/2004
6. Rozvrh hodin podle učitelů pro školní rok 2003/2004
7. Rozvrh hodin podle tříd pro školní rok 2003/2004
8. Časové rozvržení přestávek, vydané ředitelem školy dne 1. března 2004, bez uvedení čj.
9. Vnitřní řád základní školy ze dne 10. května 1999
10. Dodatek k Vnitřnímu řádu ze dne 27. března 2000
11. Rozvrh dozorů na chodbách, bez uvedení data a čj.
12. Dozory v jídelně, bez uvedení data a čj.
13. Plán činnosti školní družiny pro školní rok 2003/2004
14. Řád školní družiny ze dne 6. ledna 2003
15. Seznam kroužků školního klubu, školní rok 2003 – 2004, bez uvedení data a čj.
16. Třídní knihy všech tříd Základní školy a Mateřské školy Kladno, Jiráskova 457 za školní roky 1999/2000 až 2003/2004
17. Záznamy z jednání pedagogické rady Základní školy a Mateřské školy Kladno, Jiráskova 457 za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
18. Katalogové listy všech žáků Základní školy a Mateřské školy Kladno, Jiráskova 457 ve školním roce 2003/2004
19. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině Základní školy a Mateřské školy Kladno, Jiráskova 457 ze školního roku 2003/2004
20. Docházkový sešit pro nepravidelnou docházku žáků do školní družiny pro školní rok 2003/2004
21. Zápisové lístky dětí školní družiny pro školní rok 2003/2004
22. Protokoly z komisionálních zkoušek Základní školy a Mateřské školy Kladno, Jiráskova 457 ze školního roku 2002/2003
23. Koncepční záměry na období 2002 – 2006, bez uvedení data a čj.
24. Plán práce zástupce ředitele na školní rok 2003/2004, bez uvedení data a čj.
25. Kontrolní plán – sešity a žákovské knížky, bez uvedení data a čj.
26. Plán kontrolní činnosti, školní rok 2003 – 2004, bez uvedení data a čj.
27. Plán hospitační činnosti, bez uvedení data a čj.
28. Minimální preventivní program školy na školní rok 2003/2004
29. Individuální vzdělávací programy pro integrované žáky ve školním roce 2003/2004
30. Přehled integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
31. Osobní dokumentace integrovaných žáků ve školním roce 2003/2004
32. Vzorky žákovských knížek a notýsků
33. Vzorky sešitů a písemných projevů žáků z českého jazyka, matematiky, občanské výchovy, dějepisu, prvouky, přírodopisu a vlastivědy
34. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004
35. Časové tematické plány učiva sledovaných předmětů
36. Záписy z jednání metodického sdružení ve školním roce 2003/2004
37. Záписy z jednání předmětové komise jazyků ve školním roce 2003/2004

38. Zápisy z jednání předmětové komise humanitních předmětů ve školním roce 2003/2004
39. Zápisy z jednání předmětové komise matematiky, fyziky, chemie a přírodopisu ve školním roce 2003/2004
40. Zápisy z jednání předmětové komise výchovných předmětů ve školním roce 2003/2004
41. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
42. Plán práce výchovné poradkyně pro školní rok 2003/2004
43. Záznamy o práci v zájmových útvarech Základní školy a Mateřské školy Kladno, Jiráskova 457 pro školní rok 2003/2004
44. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
45. Organizační řád, vydaný ředitelem školy dne 31. srpna 2001, bez uvedení čj.
46. Kritéria osobního ohodnocení, vydaná ředitelem školy dne 2. září 2002, bez uvedení čj.
47. Řád počítačové učebny, vydaný ředitelem školy dne 15. září 2003, bez uvedení čj.
48. Vnitřní řád pro tělocvičnu, vydaný ředitelem školy dne 1. září 1999, bez uvedení čj.
49. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 – Mateřská škola Svojsíkova 371, 273 09 Kladno 7
50. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 30. 9. 2003
51. Školní vzdělávací program Škola plná pohody
52. Třídní týdenní plány všech tříd ve školním roce 2003/2004
53. Minimální preventivní program – školní rok 2003/2004
54. Provozní řád – zásady
55. Vnitřní řád mateřské školy (bez data)
56. Rozpis pracovní doby zaměstnanců
57. Pracovní povinnosti a další kompetence učitelek
58. Denní režim tříd
59. Přehled výchovné práce – 3 třídy
60. Evidenční listy všech docházejících dětí
61. Přehled docházky – 3 třídy
62. Kniha úrazů
63. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004
64. Záznamy o hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004
65. Plán pedagogických porad ve školním roce 2003/2004 a záznamy z jednání
66. Hospitační záznamy ČŠI
67. Inspekční zpráva čj. 022 254/99-2157 ze dne 24. června 1999

ZÁVĚR

Kvalifikovaně probíhá výchovně-vzdělávací proces českého jazyka v šestém až devátém ročníku, dějepisu, občanské výchovy, vlastivědy, přírodovědy a přírodopisu. V personálním zabezpečení dalších sledovaných předmětů (tj. český jazyk a prvouka na prvním stupni, matematika, výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova a informatika) jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti u některých vyučujících nedostatky. Metodické orgány celkově jen v malé míře napomáhají k modernizaci výuky. Rezervy jsou

v oblasti péče o nekvalifikované vyučující, práce s nimi není systematická. Dílčí nedostatky byly zaznamenány také v kontrolní činnosti.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny je z hlediska personálního kvalitně zajištěna. Všechny pedagogické pracovnice v mateřské škole splňují požadavek odborné a pedagogické způsobilosti a mají dlouhodobé praktické zkušenosti s prací v předškolním zařízení. Stanovení úvazků vzhledem k počtu zapsaných a skutečně docházejících dětí je efektivní. Promyšlená organizace provozu a vzdělávacího procesu na základě daných pravidel přispívá k bezproblémovému chodu celého zařízení. Systém vedení zaměstnanců i kontroly je účinně využíván.

Škola vytváří pro výchovu a vzdělávání podnětné prostředí a poskytuje bohatou nabídku zájmových aktivit. Materiálně-technické zabezpečení výuky je celkově dobré. Ve třídách je moderní žákovský nábytek. Škola je kvalitně vybavena počítači a má k dispozici potřebnou didaktickou techniku. Podmínky pro výuku tělesné výchovy nejsou optimální. Pozitivem jsou velmi pěkně upravené nejen odborné pracovny, ale i specializované učebny (např. přírodopisu, dějepisu a zeměpisu) a třídy prvního stupně. Materiální zázemí výuky sledovaných předmětů vyžaduje průběžné doplňování moderními pomůckami.

Prostorové a materiální podmínky školní družiny jsou velmi dobré a odpovídají potřebám její činnosti.

Ve velmi dobrém materiálně-technickém zabezpečení provozu mateřské školy se odráží průběžná péče vedoucí učitelky a kolektivu spolupracovnic i přínosná komunikace a spolupráce s ředitelem subjektu. Celková vybavenost tříd umožňuje učitelkám realizovat vzdělávací a výchovné cíle bez zásadních omezení. Vedení školy plánuje priority v dalším zkvalitňování materiálně-technického zázemí v souladu s potřebami dětí a s cílem zajistit pro ně zdravé a bezpečné prostředí.

Organizační uspořádání školy je funkční. Předností školy je celkově příjemné prostředí. Výchovné poradenství má kvalitní úroveň. Výchovně-vzdělávací proces vycházel především z frontálních činností, zařazování aktivizujících metod a forem většinou chybělo. Dostupné pomůcky a zvláště didaktická technika nebyly v potřebné míře využívány.

Školní družina plní své sociální poslání, umožňuje žákům kvalitní využití volného času.

Výchovně-vzdělávací činnost učitelek v mateřské škole vytváří příznivé podmínky pro komplexní osobnostní rozvoj dětí. V průběhu a výsledcích vzdělávací práce se pozitivně projevily iniciativa a zájem učitelek o profesní růst. V jejich pedagogickém působení převažují aktivizující organizační formy, poznatky jsou předávány převážně přirozeným prožitkovým učením. Náležitou pozornost věnuje škola spolupráci s rodinou, která má pozitivní výsledky v oblasti logopedické péče, ve vzájemné spolupráci, komunikaci a spokojenosti většiny rodičů docházejících dětí zveřejněné v dotazníkové anketě.

V období od poslední inspekce, konané v květnu a červnu roku 1999, došlo ke kvalitativnímu zlepšení v oblasti počítačové a didaktické techniky. Žáci mají možnost aktivně se podílet na životě školy. Dílčí pozitivní změny jsou částečně patrné také ve výuce. Nedostatky přetrvávají v personální oblasti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
Členové týmu	Mgr. Petr Fejt	P. Fejt v.r.
	Mgr. Miroslava Hájková	M. Hájková v.r.
	Marcela Ladmanová	M. Ladmanová v.r.
	Mgr. Radek Vlasák	R. Vlasák v.r.
Kontrolní pracovníci	Josef Hurt, Petr Masopust, Iva Nestávalová, Hana Vejdovská	

V Berouně dne 31. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. duben 2004

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaroslav Lenc

J. Lenc v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Politických vězňů 20, 266 01 Beroun. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý

Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor školství, mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 00 Praha 5	2004-05-06	b2-1025/04-5067
Zřizovatel: Město Kladno, nám. Starosty Pavla 44, 272 00 Kladno	2004-05-06	b2-1026/04-5067

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.